

Tudatos karácsony: egyre többen spórolnak az ajándékozásra

A karácsony a szeretet ünnepe – tartja a mondás, de amikor közeledik december vége, azért a szereteten kívül sok más is az ember eszébe jut. Mert tetszik vagy sem, az év utolsó hónapjának közepétől a legtöbben már leginkább a készülődéssel, az ajándékvásárlással és a családi összejövetel szervezésével foglalkoznak. Az ünnepek elanyagiasodtak, de ez nem feltétlenül rossz, egyszerűen ezt diktálja a kor szelleme, és e hatás alól ma már nem tudja kivonni magát senki. Szomorkodni lehet miatta, de a tendenciával és az új szokásokkal szembenemenni nem. Persze továbbra is vannak különbségek annak tekintetében, hogy az egyes emberek hogyan élik ezt meg. Ezeket leginkább abban lehet tettenérni, hogy ki mekkora hangsúlyt helyez a vásárlásra, ki az, akinek fontosabbak a hagyományok, vagy ki értékeli legtovábbra azt, hogy ilyenkor együtt van a család.

Mindent egyben

A legfrissebb Cofidis Hitel Monitor karácsonyi felméréséből az derül ki, hogy egészen komoly eltérések lehetnek abban, milyen módon ünneplik meg az emberek a karácsonyt és mindeközben mi nekik az igazán fontos. A legtöbben ma már szeretnek mindent egybe gyúrni: ha már egyszer ünneplünk, akkor legyenek finom falatok az asztalon, legyünk együtt a szeretteinkkel minél többen és persze ne feledkezzünk meg az ajándékokról sem. Talán nem is csoda, hogy így alakul, hisz' a családok egyre ritkábban jönnek össze és akkor is mindig van valami tennivaló, legalább ilyenkor próbálunk hát időt szánni egymásra. Fontosak persze a hagyományok is – legalábbis így gondolta a megkérdezettek 30 százaléka – bár nyilván a tradíció mindenhol más, ahány ház, annyi szokás. Magyarországon, Ausztriában és Németországban egészen hasonlóak a szokások. December 24-ének estéje, Szenteste a csomagok kibontásának időpontja, nálunk – legalábbis a legtöbb háznál – a Jézuska hozza az ajándékot. Angliába viszont például másnap, vagyis 25-én reggelre érkezik meg rénszarvas-szánján a Téliapó, aki a kéményen át jut be a lakásba és hatalmas zoknikba rejti ajándékait. A hagyományosan erősen katolikus Spanyolországban és Olaszországban pedig nem is karácsonykor ajándékoznak, hanem Vízkereszt napján.

Tömegiszony

Kár lenne tagadni, hogy olyan is van, aki a háta közepére sem kívánja az ünnepeket. Meglehetősen sokan vannak így ahhoz képest, hogy a karácsonyban viszonylag kevés kellemetlenség akad, 7 százalék mégis úgy gondolta, hogy ez az év egyik legrosszabb időszaka.

Szó mi szó, gondok ilyenkor is lehetnek és nem csak azzal, hogy nyomasztó a plázákban a tömeg, vagy rengeteg az autó az úton és mozdulni sem lehet a dugókban. Valahogy év végére minden felhalmozódik, az elmúlt 12 hónap kudarcai, feszültségei mintha mind mostanra gyűlnének egy kupacba. És ilyenkor bizony néha nem segít, hogy tudjuk, hogy a szeretet ünnepe közeleg, mert hát oly' sok mindent kell megtenni még addig. Érdekes, hogy az ember azt hinné, hogy a legnagyobb az az aggodalom, amit amiatt érzünk, hogy kinek milyen ajándékot vegyünk. Pedig ez egyáltalán nem így van, ugyanis jóval többen tartanak a tömegtől és a közlekedési dugóktól. Furcsa dolog ez, mert tömeg és dugók máskor is vannak, elég ha a manapság egyre divatosabb kuponos bevásárló-hétfvégekre gondolunk. Ilyenkor rengeteg üzletben óriási leértékelések vannak és bár legtöbbször ezek nem kötődnek semmilyen ünnepnaphoz, mégis szinte lépni sem lehet a bevásárlóközpontokban az emberektől. Ilyen szempontból tehát mindegy, hogy karácsony van, vagy egy szimpla szombat: a nép a plázákba vándorol.

A karácsonyi tömeg mégis más, mégis félelmetesebb. Talán azért, mert tudjuk, hogy ezúttal muszáj ajándékot venni, muszáj teljesíteni, nem történhet meg az, hogy végül üres kézzel megyünk haza. Így viszont nincs más választás, meg kell küzdeni a többiekkel is, akiknek ráadásul sajnos ugyanez a céljuk. Úgy tűnik – tán épp az imént vázolt félelmek miatt – hogy mindegy azért egyre jobban felkészülünk. A Cofidis Hitel Monitor felmérés adatai szerint többen vannak azok, akik már novemberben vagy korábban megvásárolják a fa alá szánt meglepetéseket (59%), sőt minden tizedik ember tudatosan vadászik a Black Friday-en esedékes

leárazásokra amiknek köszönhetően jobb áron tudnak bevásárolni karácsonyra. Az ajándékok túlnyomó része természetesen a boltokból (pláza 55%, hipermarket 44%, szaküzletet (44%) vagy webshopból (43%) érkezik, de azért még mindig akadnak, akik a vásárlás mellett saját készítésű holmival is (9%) meglepik a szeretteiket, sőt vannak, akik csak ilyen jellegű ajándékot adnak (12%).

Előre spórolnak

Pedig az ajándék eredetileg nem a saját készítésű meglepetést jelentette. Ha hinni lehet a szokás eredetéről szóló legendáknak, bizony már a kezdetekkor az volt a lényeg, hogy elkápráztassák a megajándékozottat. A hagyomány a napkeleti bölcsekhez köthető, ők voltak azok, akik felismervén a Jézus születését előre jelző csillagot, ajándékokkal felpakolva útra keltek, hogy aztán a Megváltó születésekor megérkezve tömjénnel és mirhával halmozzák el őt és családját.

Karácsonykor persze mindenki mélyen a pénztárcájába nyúl, de az utóbbi időben úgy tűnik, hogy egyre felelősebb döntések állnak emögött. Néhány éve még szinte nem is volt kérdés, hogy vegyünk-e fel hitelt a karácsonyi ajándékokra: ha nem ment önerőből, hát jöhetett a kölcsön! Mostanra átalakult az emberek gondolkodása, valószínűleg többek között azért, mert egyre többet tudunk a pénzügyekről és egyre nagyobb figyelmet is fordítunk rá. Így továbbra sem vetjük el a hiteleket, de sokkal tudatosabban határozzuk meg, hogy mire használjuk őket.

Idén átlagosan mintegy 30 ezer forintot költ egy ajándékvásárló egy megajándékozottra, ezt a pénzt azonban nem a banktól reméli: a legtöbben aktuális havi jövedelmükből akarják majd fedezni a karácsonyra szánt pénzt és nagyon sokan vannak azok is, akik kimondottan erre a célra gyűjtögetnek akár egész évben. Hitelhez csak nagyon kevesen nyúlnak, a megkérdezettek mindössze 5 százaléka tervezi ezt a megoldást. Ez sem jelenti feltétlenül azt, hogy valamiféle csapdába készülnek beleugrani, sokkal inkább arról van szó, hogy a körültekintően, kellő mérlegelés után megválasztott kölcsön akár jobb feltételeket is kínál bizonyos helyzetekben, mintha azonnal, saját megtakarításból kellene fedezni az ajándékok árát.

Akárhogy is, ne csak azt tartjuk szem előtt, hogy mennyit ér a csomag a fa alatt: valójában sokkal fontosabb az, hogy szeretettel adjuk és annak szóljon, aki kapja.